

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ

Державна антикорупційна програма на 2023-2025 роки

**Підрозділ 2.7. Охорона здоров'я, освіта і наука та
соціальний захист**

§ 2.7.5. Проблема. Доступ до закладів освіти та перебіг освітнього процесу містять корупційні ризики. Присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань нерідко відбуваються із значним використанням корупційних практик та інших проявів недоброчесності

ПРОБЛЕМА 1:

Корупційні ризики при вступі до закладів вищої освіти.

РІШЕННЯ:

- 1) Розширення сфери застосування ЗНО та Єдиного державного кваліфікаційного іспиту;
- 2) Відмова від середнього бала документів про раніше здобуту освіту та пільг по заміні зовнішніх іспитів на іспити в закладі вищої освіти, крім обмеженого переліку вступників за безумовними медичними підставами;
- 3) Розширення сфери застосування електронних кабінетів і скорочення частки випадків обов'язкової подачі документів у паперовому вигляді.

ПРОБЛЕМА 2:

Корупційні ризики при вступі іноземних громадян до вітчизняних закладів вищої освіти.

РІШЕННЯ:

Розробити та забезпечити запуск Єдиної міжвідомчої інформаційної платформи прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства для здобуття вищої освіти.

ПРОБЛЕМА 3:

Процес здобуття вищої освіти та оцінювання результатів навчання містить ряд корупційних ризиків.

РІШЕННЯ:

- 1)** Обов'язкове почергове запровадження електронних систем управління освітнім процесом (у тому числі контрольними заходами та практичною підготовкою) у закладах вищої освіти;
- 2)** Чіткі обов'язкові функціональні вимоги до електронних систем управління освітнім процесом у закладах вищої освіти та прозорий порядок підтвердження їх відповідності таким вимогам;
- 3)** Ведення модулю обліку електронних систем управління освітнім процесом у закладах вищої освіти як складової Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

ПРОБЛЕМА 4:

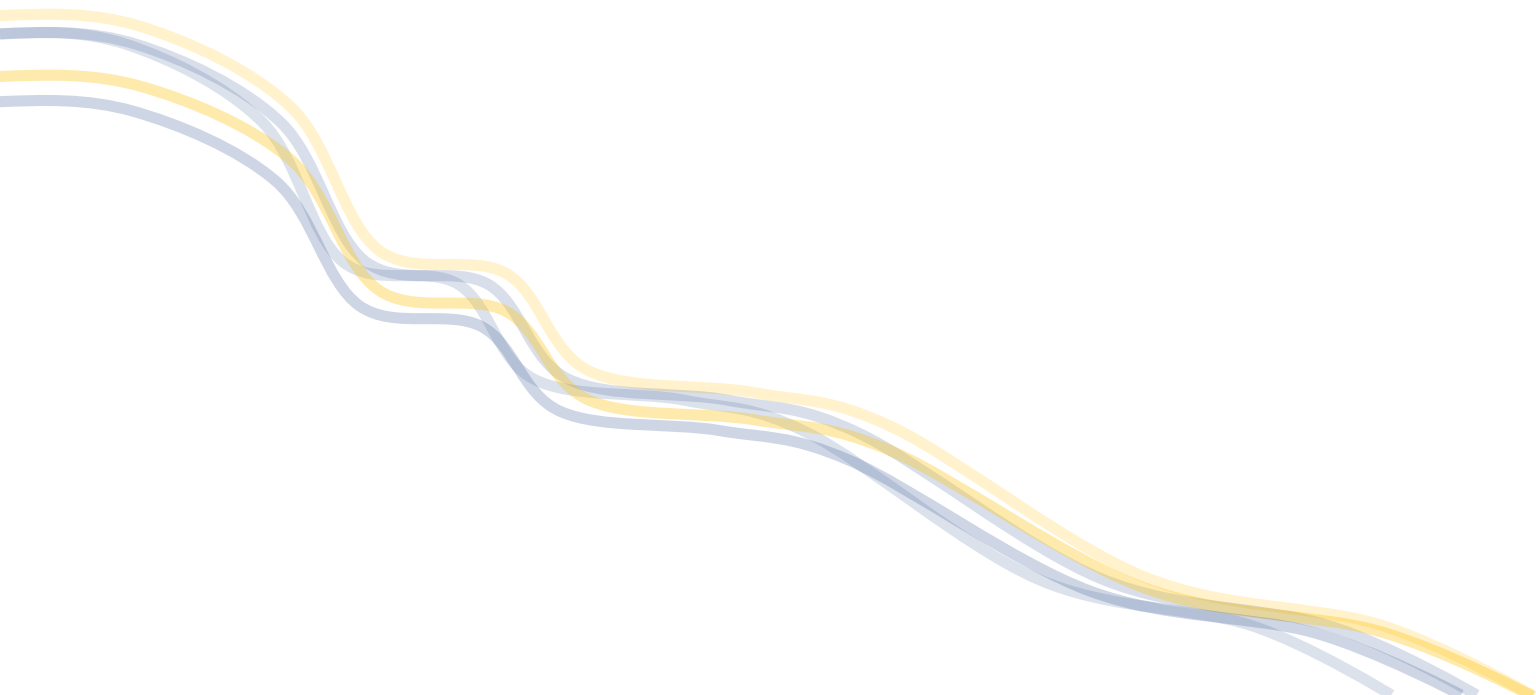
Корупційні ризики при підготовці кваліфікаційних та наукових робіт.

РІШЕННЯ:

- 1)** Внесення змін до законодавства щодо підстав та порядку притягнення до юридичної відповідальності за прояви академічної недоброчесності, а також щодо можливості встановлювати доплати, надбавки за науковий ступінь чи вчене звання;
- 2)** Запуск загальнодержавної системи виявлення співпадінь (автоматизованої частини перевірки на плагіат) у кваліфікаційних та наукових роботах здобувачів вищої освіти та викладачів для закладів вищої освіти.

§ 2.7.6. Проблема. У сфері освіти і науки наявні конфлікти інтересів під час формування та реалізації державної політики

ПРОБЛЕМА 1:

Конфлікти функцій під час реалізації державної політики у сфері освіти і науки.

РІШЕННЯ:

- 1) Повноваження з ліцензування освітньої діяльності у сфері вищої освіти та державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог ліцензійних умов передати від центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти;
- 2) Виключити декларативні повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки, які не мають механізму реалізації;
- 3) Віднести засновників закладів вищої освіти до органів управління закладом освіти;
- 4) Внести зміни до ст. 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» про те, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить не управління закладами освіти, а виконання функцій засновника та інше;

ПРОБЛЕМА 2:

Порядок розподілу публічних коштів на підготовку фахівців з вищою освітою пронизаний корупційними ризиками через недостатню якість законодавчого регулювання.

РІШЕННЯ:

- 1)** Визначити, що до видатків, які здійснюються з Державного бюджету України, належать видатки на здобуття вищої освіти особам, які на конкурсних засадах отримали право на її здобуття за кошти Державного бюджету України, у тому числі на умовах державного замовлення; їх розподіл між закладами вищої освіти здійснюється на основі формули, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти, та затверджується Кабінетом Міністрів України;
- 2)** Удосконалити перелік показників формули розподілу обсягу видатків державного бюджету на вищу освіту між закладами вищої освіти та індикатори їх результативності;

ПРОБЛЕМА 3:

Порядок розподілу публічних коштів на наукові дослідження між закладами освіти і науковими установами містить корупційні ризики.

РІШЕННЯ:

- 1) Передбачити, що розподіл видатків державного та місцевих бюджетів на фінансування наукових і науково-технічних досліджень та проектів здійснюється на конкурсних засадах (із вичерпним переліком у законі без застосування конкурсних процедур);
- 2) Виключити положення про те, що кошти на забезпечення діяльності Національної академії наук України щороку визначається у Державному бюджеті України окремим рядком;
- 3) Виключити положення про те, що розмір бюджетного фінансування Національного фонду досліджень України щороку визначається у Державному бюджеті України окремим рядком;
- 4) Виключити положення, за яким обсяг коштів державного бюджету, що спрямовується на наукову і науково-технічну діяльність, щорічно визначається у законі України про Державний бюджет України окремим рядком як частка валового внутрішнього продукту (у відсотках).

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!